

Identificació de l'element

Denominació: ESCULTURA FUNERÀRIA D'ÀNGELS

Clau:

Codi: INC-B015

Grau de protecció: A2

Tipologia: panteons funeraris

Ús actual: funerari

Autoria:

Estil o corrent:

Identificació espacial

Municipi: Inca

Situació: C/ dels Ferrers

Coordenades UTM: X: 492210 / Y: 4395806

Altitud: 116,6 m.

Entorn: urbà

Referència cadastral: 2460001DD9926S0001UR

Notes històriques

L'antiguitat d'aquest cementeri es remunta a l'any 1820. Va ser creat per l'Ajuntament d'Inca i des de llavors és de titularitat municipal. Abans els enterraments es feien dins les esglésies o en els seus voltants. Entre 1820 i 1860 sembla que el cementeri era petit i estava poc cuidat. A l'any 1860 s'iniciaren importants obres de reforma i ampliació que duraren fins el 1864 a partir del disseny de l'agrimensor Llorenç Rovira. Per tant, la zona més antiga del cementiri situada entre l'actual entrada i la capella de Bartomeu Ferrà (INC-C011) s'ha de datar entre 1860 i 1864 ja que de l'etapa anterior només es conserven poques restes.

L'any 1927 es va iniciar una primera ampliació de la zona oest del cementeri a partir d'una ampliació dissenyada per Jaume Alenyar. A partir de la dècada del

anys 40 del segle XX es varen urbanitzar més zones cap a l'oest a partir de diferents projectes de nínxols, panteons soterrats i capelles-panteons. La major part d'aquests projectes foren realitzats per l'arquitecte municipal José de Oleza. Aquesta zona oest del cementeri va quedar completament ocupada a finals de la dècada de 1970. El conjunt escultòric està en aquesta zona ampliada a partir dels anys 40 del segle XX.

Descripció de l'element

Descripció d'estructures: Es tracta de 4 panteons, és a dir, sepultures soterrades, corresponents als enterraments número 34, 35, 36 i 37 del cementeri de les famílies Escanellas Perelló, Martorell Pieras, Llinàs Maura i germans Rotger, respectivament.

Són un total de 4 panteons, un vora l'altre, que segueixen una iconografia i un model semblant. En els 4 panteons hi ha la mateixa escultura d'un àngel que porta a la mà dreta una corona vegetal i a la mà esquerra hi té una petita creu recolzada al pit. Els àngels com a missatgers de Déu anuncien la mort, representada per la creu, però la presència de la corona vegetal indica la victòria de la fe sobre la mort i la possibilitat d'una vida més enllà d'ella. En aquests cas l'àngel es troba sobre un remolí de núvols sobre el qual gairebé no reposa, emfatitzat pel peu dret que sobresurt dels núvols, així és destaca la immaterialitat del seu cos. L'escultura de l'àngel en els quatre panteons és idèntica i té trets neoclàssics.

L'escultura de l'àngel en el cas del panteó de la família Llinàs Maura està situada entre una columna truncada amb una corona vegetal a la meitat del fust i una flama. La columna truncada representa la fi de la vida i la corona simbolitza la victòria de la vida sobre la mort i l'existència d'un més enllà. La flama o torxa representen la purificació, la regeneració, el coneixement i la veritat.

L'escultura de l'àngel en els altres panteons esta situada entre dues flames.

Els panteons 34 i 37 són exactament iguals: una base escalonada, sobre la qual s'hi aguanta una forma trapezoidal amb una corona vegetal i una creu en relleu. Al costat d'aquest trapezi hi ha dos pilars rematats amb flames. L'escultura de l'àngel s'aguanta sobre el trapezi central.

El panteó 35 és semblant als 34 i 37, però d'unes dimensions mes reduïdes.

Cada panteó està envoltat de 6 petits pilars enllaçats per una cadena que marquen la sepultura que té forma rectangular i a la tapadora de pedra hi ha una creu en relleu.

Catàleg de Patrimoni del terme municipal d'Inca

Cronologia: Entre 1950-1960

Criteris de datació: dates presents a les làpides, bibliografia i fonts consultades.

Classificació general: escultura monumental funerària

Accessibilitat: a peu

Funcionalitat: funerària

Materials i tècniques de construcció: pedra viva, marès, pedra picada, esculpit.

Bibliografia i fonts consultades:

1. Llompart Morro, Maria del Mar i Martínez Sans, Maria del Mar (2014): *La iconografia funerària al cementiri d'Inca a XIII Jornades d'Estudis Local d'Inca*, Ajuntament d'Inca.
2. Pieras Salom, G. (2018): **La mort i el cementeri d'Inca (1820-1940)**, Leonard Muntaner Editor, col·lecció l'Arjau 58, Palma.
3. Arxiu Històric Municipal d'Inca, documentació referida al cementeri: signatures 74, 568, 629, 627 i 628 i carpetes de permisos d'obres.

Estat de conservació

Estat de conservació: bo

Causes del deteriorament:

Defectes de conservació:

Perills eventuals: destrucció per manca de manteniment

Treballs realitzats: En els panteons 36 i 37 s'hi han afegit plaques de marbre negre i gris així com tipografies que en cap cas no corresponen a la tipologia original.

Protecció de l'element

Grau de protecció: A2

Protecció proposada: conservació íntegra

Usos permesos: els mateixos de la zona o els que es detallen en el Pla General d'ordenació urbana (PGOU) d'acord a la seva qualificació.

Catàleg de Patrimoni del terme municipal d'Inca

Elements destacats a preservar: els elements ornamentals.

Intervencions preferents i admissibles: tasques de manteniment, conservació i neteja de les escultures funeràries i de tots els elements que formen part del panteó. S'han d'eliminar les peces de marbre que no segueixen la tipologia original i les inscripcions amb lletres d'alumini brillant que tampoc segueixen la tipologia original i d'aquesta manera adequar-ho als materials originals.

Propietat: particular i municipal

Classificació del sòl: urbà.

Protecció existent: els mateixos de la zona o els que es detallen en el Pla General d'ordenació urbana (PGOU) d'acord a la seva qualificació.

Altres/Observacions:

Zona de protecció de l'element

Àmbit d'influència:

Definició de les intervencions preferents sobre l'entorn de l'element:

Plànol de delimitació de l'àmbit d'influència:

